

УДК 32:1

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.62.36>

МЕТОДОЛОГІЯ І МІФ В СУЧАСНІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ: ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНА ПЕРСПЕКТИВА

Дмитро Крючков

*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
філософський факультет, кафедра теорії культури та філософії науки
майдан Свободи, 4, 61022, м. Харків, Україна*

Стаття присвячена філософсько-антропологічному осмисленню геополітичного міфу як ключового механізму символічного упорядкування політичної реальності. Вона пропонує складне міждисциплінарне прочитання, у якому перетинаються герменевтика, критична теорія, семіотика, афектологія та культурна антропологія. У центрі уваги не лише змістовий аналіз міфів, але й спроба зрозуміти, чому саме міф як форма мислення та досвіду залишається надзвичайно ефективним у сучасному світі, незважаючи на уявну домінацію раціонального знання. У статті допускається теоретичне припущення, що геополітичний міф – це не пережиток архаїки, а активний елемент політичного мислення. Саме завдяки міфу політичні доктрини отримують емоційне забарвлення, а раціональні тези – мобілізаційну силу. Геополітичні образи, такі як «форпост цивілізації», «вороже оточення», чи «божественне призначення», функціонують не як нейтральні терміни, а як елементи переживаного культурного тексту. Вони не лише пояснюють дійсність, але й створюють її в межах певної символічної логіки. У статті розглядаються теоретичні підходи до міфу, представлені у працях Е. Кассіра, М. Еліаде, Р. Барта, Ж. Еллюля, К. Маннгейма, К. Юнга, С. Ахмед, Б. Масумі.

Особлива увага приділена афективному виміру міфу: у статті розглядається, як міф активізує не тільки думки, але й емоції, як він вкорінюється у готовності діяти, навіть без чіткого усвідомлення причин. Таким чином, геополітичний міф постає як афективний код, що програмує реакції на загрозу, втрату, перемогу або історичну несправедливість. Поряд із теоретичними викладками у тексті подано приклади функціонування геополітичних міфів у доктринальних, медійних і повсякденних дискурсах. Аналізуються, зокрема, трансформація концепції Heartland у сакральну метафору геостратегічного центру; еволюція американського міфу «явної долі»; риторика «руського мира» як спроба відтворити імперський порядок через символічну легітимацію; український наратив про «форпост Європи», що виконує функцію самоідентифікації та політичної мобілізації. Ці приклади демонструють, що сучасна геополітика не може бути зрозуміла поза аналізом її міфологічного виміру. У статті насамперед підкреслюється продуктивний потенціал міфу – його здатність структурувати досвід, мобілізувати спільноту, формувати уявлення про майбутнє і, зрештою, перетворювати політику з раціональної діяльності на символічний акт, в якій беруть участь не лише уряди, але й емоції мільйонів людей.

Ключові слова: філософія геополітики, антропологія, міф, геополітика, афект, ідентичність, ідеологія, семіотика, наратив, символічна форма, критичний дискурс, методологія.

У сучасному філософському дискурсі міф давно втратив статус архаїчного залишку минулого. Його дедалі частіше розглядають як гнучкий інструмент упорядкування досвіду, спосіб мислення, здатний задавати координати культурного, історичного й політичного простору. Особливо яскраво ця функція проявляється в геополітичному вимірі. У моменти суспільної напруги, кризи ідентичності або конфлікту інтересів, що особливо актуально станом на зараз – 2025 рік, саме міф – а не статистика чи аналітика – виступає тією формою, яка надає сенсу подіям, вчинкам, територіям та обличчям.

Геополітичні уявлення – це не просто набір фактів про карту світу. Це система символічних опозицій, що відображає уявлення про «центр» і «периферію», «загрозу» і «надію», «нашого героя» і «чужого ворога». У цих уявленнях переплітаються історичні наративи, образи з дитинства, телевізійні сюжети й публічні промови. Те, що здається очевидним – мовляв, «ця територія завжди була нашою», або «ми стоїмо на сторожі цивілізації» – зазвичай є результатом глибоко вкоріненого міфологічного механізму. Ернст Кассіер ще в середині ХХ століття стверджував, що людина є істотою, яка мислить не безпосередніми фактами, а символами. У другому томі своєї праці «Філософія символічних форм» він підкреслював, що міф – це не хибне знання, а особлива форма світовідчуття, яка структурує досвід на глибинному рівні [4, с. 62]. Міф не просто доповнює логічне мислення – він передусім йому, створює саму можливість бачити щось як важливе, небезпечне або сакральне. Коли йдеться про геополітичні міфи, ми маємо справу з тим, як через уявлення про простір і час вибудовується політична картина світу. Саме тому такі поняття, як «Схід», «Захід», «серце Євразії» чи «форпост цивілізації», не є лише географічними вказівниками. Вони функціонують як символи, як ідеологеми, які надають політичним рішенням емоційного резонансу і легітимності.

Цей ефект посилюється у ті моменти, коли колективна свідомість переживає загрозу. Мирча Еліаде зазначав, що міф завжди апелює до часу «початку» – моменту, коли щось важливе було встановлено, освячено, визначено [7, с. 34]. У геополітичному контексті це проявляється як звернення до «золотої доби», «героїчної боротьби предків» або «трагічної втрати», яка повинна бути компенсована. Міф у цьому сенсі не просто інформує – він мобілізує, викликає емоції, створює горизонт дії.

У структурі міфу особливе місце посідають опозиції: ми/вони, центр/окраїна, порядок/хаос. За допомогою таких опозицій світ політичного сприйняття спрощується, стає зрозумілішим, а отже, керованішим. Як зазначав Клод Леві-Строс, міф виконує когнітивну функцію впорядкування складного через бінарні структури. Саме тому образи простору – «осердя», «оточення», «непрохідна межа» – є настільки важливими. Їхня вага не вимірюється в кілометрах – вона визначається символічним навантаженням. Наприклад, поняття «Європа» у публічному дискурсі рідко означає просто географічний регіон. Це радше означення цінностей, порядку, прав людини, тобто всього того, що має бути збережене чи здобуте. Міфологічний статус таких понять стає особливо помітним, коли хтось опиняється «за їхніми межами».

На межі ХХ століття міф починає сприйматися не лише як інструмент культурного впорядкування чи колективної пам'яті, але й як повноцінна форма ідеології – особливо у зв'язку з розвитком масових медіа, політичної пропаганди та символічного виробництва. У цій площині ключовим стає питання «Яким чином знання перетворюється на переконання, а переконання – на безсумнівну правду, що не викликає спротиву?».

Одним з перших, хто виразно сформулював це питання, був Ролан Барт. У своїй знаменитій праці «Міфології» він описав міф як вторинну семіотичну систему, тобто таку, в якій уже наявне значення набуває нового сенсу, опосередкованого ідеологією. Барт наводить приклад, коли фотографія солдата, який віддає честь французькому прапору, перстає бути лише зображенням – вона стає втіленням патріотизму, дисципліни, історичної спадкоємності. У цьому новому прочитанні значення виглядає природним, очевидним, позбавленим сумніву. Саме це головна ознака міфу: він натуралізує історичне, перетворює політичні наративи на безумовну істину [2, с. 115, 128]. Геополітичні міфи у цьому контексті діють аналогічно. Вони не стільки пояснюють світ, скільки стверджують певну версію реальності як єдину можливу. Такі фрази, як «ми завжди боролися за свободу» чи

«ця земля священна», не потребують доказів. Вони працюють як культурні заклинання, що активізують почуття причетності, правоти або історичної неминучості. Міф не переконує – він змушує відчувати. Подібного висновку доходить і Жак Еллюль, один з найглибших теоретиків масової пропаганди. У праці “Propaganda: The Formation of Men’s Attitudes” він підкреслює, що ефективність пропаганди базується не на логіці або аргументації, а на повторюваних символах, що апелюють до емоцій [8, с. 78]. Саме міф, за Еллюлем, забезпечує ідеології не лише смисловий каркас, але й ритмічну присутність у повсякденному житті. Образи ворога, національної гордості або втраченої величі формуються не через дискусію, а через постійну присутність у публічному просторі – у гаслах, музиці, візуальних кодах, шкільних підручниках.

Водночас міфологізація не є лише зовнішньою маніпуляцією. Як показував Карл Маннгейм, ідеологія виконує не лише функцію впливу, але й функцію нормалізації: вона створює відчуття, що певний порядок речей є не лише прийнятним, але й природним [17, с. 153]. Щодо геополітики це означає, що міф здатен легітимізувати владні структури, територіальні претензії або зовнішньополітичну агресію – не через силу аргументів, а через ефект моральної очевидності. Саме тому такі наративи, як «історичне право», «цивілізаційна місія» або «відновлення справедливості», функціонують не як аналітичні тези, а як афективні структури. Вони викликають не запитання, а згоду. Отже, критичне осмислення міфу не може обмежуватись лише фактологічною перевіркою. Йдеться про глибшу аналітичну роботу: про виявлення того, як через мову, образ, повторення й афект формується символічна влада над колективною уявою. Проте навіть цього ще недостатньо для повного розуміння природи геополітичного міфу. Адже його дія базується не лише на символах і опозиціях, а передусім – на емоціях. Міф не просто структурує уявлення про світ – він їх переживає; він створює емоційно забарвлену реальність, у якій нація, ворог, втрата чи перемога набувають глибокого тілесного й духовного значення.

Карл Юнг ще в першій половині XX століття зазначав, що міф є формою прояву архетипів – глибинних структур колективного несвідомого [13, с. 72]. У політичному контексті це означає, що в момент кризи суспільство інтуїтивно активізує знайомі фігури: Героя, Жертву, Рятівника, Зрадника. Образи політичних лідерів, ворогів, союзників або мучеників набувають архетипового забарвлення, виходячи за межі конкретних історичних обставин. Геополітична драма стає не просто серією подій – вона перетворюється на колективний архетипічний сюжет.

Джулія Крістева, розвиваючи психоаналітичну традицію, запропонувала поняття аб’єкту – чогось відразливого, небезпечного, що водночас є необхідним для ідентичності [14, с. 13]. У політичному дискурсі це означає, що образ ворога – не лише інший, а той, через кого ми взагалі можемо визначити себе. «Ми – бо не вони» – ця формула не просто є риторичною, вона формує контури емоційного простору, в якому функціонує міф. Образ ворога – чи то ззовні, чи зсередини – виконує роль дзеркала, в якому спільнота бачить власну моральну перевагу, місію, біль чи гнів. У новітніх дослідженнях політичного афекту ця тема отримала подальший розвиток. Зокрема, Браян Масумі запропонував розуміти афект як передмовленнєвий імпульс, стан тілесної готовності до дії, що виникає ще до формулювання ідеї або судження [18, с. 6]. У цьому контексті зображення на мапі, обличчя загиблого героя або державний гімн, – це не просто символи. Вони працюють як елементи афективної інфраструктури, яка формує інтенсивність переживання: гнів, гордість, солідарність, ненависть. Сара Ахмед, у свою чергу, аналізує емоції як соціальну енергію, що циркулює між тілами, об’єктами, текстами й просторами [1, с. 11]. Вона стверджує, що емоції не просто належать індивіду – вони рухаються між людьми, речами, знаками. Саме

тому геополітичний міф не є лише інтелектуальним наративом: він є емоційною подією, яка заряджає простір, обличчя, кольори, мову. Прапор, прикріплений до балкона, або кольори карти в телевізійній студії – це вже не «інформація», а елементи емоційного поля.

У часи війни, окупації, революції або національного піднесення ці афекти вивільняються з особливою силою. Тут міф виявляється найефективнішим механізмом їхнього спрямування: він не просто передає емоції, а впорядковує їх, додає їм історичної глибини, морального сенсу, символічної ваги. Як зазначав Еллюль, повторення є ключем до функціонування пропаганди [8, с. 109]. У нашому контексті це також ключ до афективного закріплення міфу. Постійне відтворення символів у ЗМІ, політичних виступах, культурних практиках створює не лише знання, але й емоційну пам'ять. Ця пам'ять не завжди є усвідомленою. Часто вона проявляється як звичка відчувати – реакція тіла, тону, ставлення, ще до будь-якої аргументації. Саме тому міф – це не лише ідеологія, але й переживання і передчуття. Він говорить не розуму, а нервовій системі; не текстом, а глибинною емоцією.

Попри уявну абстрактність, геополітичний міф має надзвичайно практичні наслідки. Він не існує осторонь політичного процесу – навпаки, стає його інфраструктурою. У підґрунті багатьох стратегічних доктрин, міжнародних конфліктів та риторичних кампаній лежать саме міфологеми, що надають політиці культурної щільності, а діям – історичної тягlosti. Одним з найвідоміших прикладів є концепція “Heartland”, сформульована Гелфордом Маккіндером на початку XX століття. Його формула «Хто контролює Східну Євразію (Heartland), той контролює світ» вийшла далеко за межі академічного аналізу. Вона трансформувалась у сакральний образ геостратегічного центру, контроль над яким подається не просто як вигідний, але й як обов'язковий [16, с. 436]. У публічному дискурсі це означає: якщо ми втратимо контроль над цією територією – ми втратимо самих себе. Такий підхід спонукає до дій, які сприймаються не як агресія, але й як «захист серця». Аналогічну роль відіграє американський міф “Manifest Destiny”, що зародився ще у XIX столітті, але й сьогодні виявляється у риториці «глобального лідерства». В основі цього міфу – переконання, що США мають особливе, майже сакральне призначення: поширювати демократію, свободу і ринкову економіку [22, с. 68]. Це не лише виправдовує експансію, але й трансформує її в моральну місію. Навіть у XXI столітті, в нових формах – через термінологію безпеки, миру, стабільності – ця парадигма залишається активною. Щодо Європейського Союзу теж маємо справу з геополітичним міфом, хоч і менш агресивного характеру. Йдеться про уявлення про «Європу як простір миру, прогресу та універсальних цінностей» [5, с. 628]. Такий міф мобілізує не до конфлікту, а до інтеграції, однак структура його дії подібна: він визначає, хто є «всередині» й «цивілізований», а хто залишається «зовні» – в «сірих зонах». На кордонах цього міфу виникають амбівалентні фігури: «неповноцінна демократія», «нестабільний сусід», «європейський інший». Ці образи не просто політичні – вони насичені емоційною та символічною напругою. Натомість у пострадянському просторі особливо яскравим є російський геополітичний міф «русского мира» – конструкція, що об'єднує уявлення про духовну місію, історичну спадкоємність і цивілізаційне протистояння. У його центрі – образ Москви як Третього Риму, спадкоємця Візантії, як джерела істинного православ'я і як осередку «істинної історії». Цей міф активно використовується для легітимації зовнішньої політики, зокрема воєнних вторгнень [15, с. 25], та призводить до жахливих наслідків, таких як вторгнення у Грузію (2008) та особливо яскраво проявляється в Українсько-російській війні з 2014 року і в період повномасштабного вторгнення (2022–...). Мобілізуючи архетипи (боротьба добра зі злом, відновлення справедливості, зрада всередині), він створює простір, у якому агресія видається не нападом, а актом сакрального відновлення порядку.

Паралельно з цим Україна, особливо після 2014 року, сформувала власну геополітичну міфологему – «Україна як форпост Європи». Вона базується на досвіді спротиву, жертвності, гідності й прагнення свободи. У цьому міфі поєднуються елементи архетипу Героя та Жертви, що дає змогу не лише мобілізувати внутрішню солідарність, але й апелювати до міжнародної спільноти [24, с. 174]. Образ Майдану, анексії Криму, боротьби за Донбас, а нині й повномасштабної війни – не лише факти, а складові частини великого наративу, що дає українцям відчуття сенсу, тягlostі та місії.

Не менш показовою є ідеологія «національного відродження» в сучасному Китаї. Її ядро – концепція «століття принижень», яка апелює до колоніального минулого як до історичної травми. За цією логікою, сучасний Китай має не лише право, але й обов'язок відновити свій статус світової держави. Усі зовнішньополітичні проекти – від «Один пояс, один шлях» до політики щодо Тайваню – інтерпретуються як частина великої місії виправлення історичної несправедливості [3, с. 13].

Ці приклади свідчать про одне: геополітичні доктрини не існують у вакуумі. Вони завжди укорінені в культурні, афективні та символічні структури. Саме міф забезпечує цим доктринам емоційну силу, привабливість і здатність діяти не лише на рівні урядів, але й у свідомості мільйонів. Міф – це не оздоба геополітики, а її глибинна форма. Він надає політичному рішенням сенс, емоцію, гідність, виправдання – і, зрештою, форму участі. Поставити під сумнів геополітичний міф – означає не просто критикувати політичні гасла, але й увійти у складну структуру символічного виробництва смислів. Тому аналіз такого міфу не може бути одноримірним. Він вимагає міждисциплінарного підходу, що поєднує герменевтику, семіотику, афектологію, дискурс-аналіз і культурну антропологію.

Герменевтична перспектива дає змогу виявити, як міф розгортається в інтерпретаціях: як політичні тексти – промови, мапи, гасла – набувають символічного наповнення. У цьому сенсі Гадамера можна прочитати як запрошення до діалогу з текстом, у якому ми не лише тлумачимо зміст, але й відкриваємо власну позицію [10, с. 297]. Політичний дискурс є не лише джерелом інформації, але й місцем зустрічі світоглядів, страхів, історій. Семіотика дає змогу побачити, як геополітичний простір кодується візуально: кольорами, прапорами, кордонами, мапами. Зображення фронту, кольорова схема на картах, форма території – це вже не нейтральні візуальні об'єкти, а носії емоційного й символічного навантаження [6, с. 42]. Цей рівень дослідження показує, як формується емоційна географія, у якій певні зони виглядають небезпечними, своїми, втраченими або бажаними. Критичний дискурс-аналіз дає змогу виявити логіку повторення, владу означення, механізми домінування в текстах, що формують геополітичну уяву. За Т. ван Дейком, ідеологія закріплюється не лише у змісті, але й у формах мовлення, у тому, як вибудовуються теми, хто має право говорити, які метафори є допустимими, а які – табуованими [23, с. 360]. Афективний підхід – це спроба побачити не лише раціональні аргументи, але й ті афекти, які змушують нас відчувати загрозу, гнів, гордість чи тривогу. Політична дія часто передусе роздумам – вона виростає з афективної зарядженості простору, слів, зображень. Як писав Масумі, «афект є реальним, але не завжди актуалізованим» [18, с. 36]. Саме це дає міфу здатність активізувати дії без чіткого усвідомлення причин. Культурна антропологія додає до цієї картини повсякденний вимір: ритуали, звички, святкування, вшанування пам'яті, поведінкові патерни. Геополітичний міф не живе лише в промовах президентів чи аналітичних звітах – він живе у школах, назвах вулиць, в оформленні свят, у звичці розміщувати прапор на балконі або в тому, як реагують на певні слова. Дослідження міфу вимагає уваги до таких «дрібниць», адже саме вони перетворюють абстрактні концепти на живу тканину повсякденності [11, с. 10].

Саме тому геополітичний міф не є лише ідеологічною конструкцією – він є цілісним культурним феноменом. У ньому сплітаються слова, тіла, символи, звуки, почуття. І якщо ми прагнемо зрозуміти, як політика впливає на масову уяву, чому певні рішення сприймаються як єдиноможливі, а інші – як зрада чи святотатство, то ми повинні звернутися до цієї міфологічної основи. Адже саме там – у глибині символічного й афективного – зароджується те, що згодом проявиться як політичний курс, конфлікт або стратегія.

Список використаної літератури

1. Ahmed S. The cultural politics of emotion. 2nd ed. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2014. 224 p.
2. Barthes R. Mythologies. New York: The Noonday Press, 1991. 252 p.
3. Callahan W.A. China: The pessoptimist nation. Oxford: Oxford University Press, 2010. 284 p.
4. Cassirer E. The philosophy of symbolic forms. Vol. 2: Mythical thought. New Haven: Yale University Press, 1955. 372 p.
5. Diez T. Constructing the self and changing others: Reconsidering “Normative power Europe”. *Millennium: Journal of International Studies*. 2005. Vol. 33, № 3. P. 613–636.
6. Dittmer J., Gray N. Popular geopolitics and nation branding in the post-truth era. London: Routledge, 2022. 228 p.
7. Eliade M. Myth and reality. New York: Harper & Row, 1963. 232 p.
8. Ellul J. Propaganda: The formation of men's attitudes. New York: Vintage Books, 1965. 312 p.
9. Fairclough N. Critical discourse analysis: The critical study of language. London: Longman, 1995. 265 p.
10. Gadamer H.-G. Truth and method. 2nd rev. ed. London: Continuum, 2004. 601 p.
11. Geertz C. The interpretation of cultures: Selected essays. New York: Basic Books, 1973. 470 p.
12. Ingram A. Emotional geopolitics: Feeling the world in contemporary IR. *Geopolitics*. 2023. Vol. 28, № 1. P. 78–96.
13. Jung C.G. The archetypes and the collective unconscious. Princeton: Princeton University Press, 1969. 560 p.
14. Kristeva J. Powers of horror: An essay on abjection. New York: Columbia University Press, 1982. 219 p.
15. Laruelle M. The “Russian world”: Russia's soft power and geopolitical imagination. Washington, D.C.: Center on Global Interests, 2015. 46 p.
16. Mackinder H.J. The geographical pivot of history. *The Geographical Journal*. 1904. Vol. 23, № 4. P. 421–437.
17. Mannheim K. Essays on the sociology of knowledge. London: Routledge & Kegan Paul, 1952. 333 p.
18. Massumi B. Politics of affect. Cambridge: Polity Press, 2015. 232 p.
19. Müller M. In search of the global East: Thinking between North and South. *Geopolitics*. 2021. Vol. 26, № 1. P. 200–225.
20. Ó Tuathail G. Critical geopolitics: The politics of writing global space. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1996. 356 p.
21. Ricœur P. Time and narrative. Vol. 1. Chicago: University of Chicago Press, 1984. 316 p.
22. Stephanson A. Manifest destiny: American expansionism and the empire of right. New York: Hill and Wang, 1995. 288 p.
23. van Dijk T.A. Critical discourse analysis. Schiffrin D., Tannen D., Hamilton H. (eds.). *The handbook of discourse analysis*. Oxford: Blackwell, 2001. P. 352–371.

24. Yekelchyk S. The conflict in Ukraine: What everyone needs to know. Oxford: Oxford University Press, 2015. 256 p.

METHODOLOGY AND MYTH IN CONTEMPORARY GEOPOLITICS: A PHILOSOPHICAL AND ANTHROPOLOGICAL PERSPECTIVE

Dmytro Kriuchkov

V.N. Karazin Kharkiv National University,

Faculty of Philosophy, Department of Theory of Culture and Philosophy of Science

Svobody Square, 4, 61022, Kharkiv, Ukraine

This article is devoted to a philosophical and anthropological reflection on the geopolitical myth as a key mechanism for the symbolic structuring of political reality. It offers a complex interdisciplinary reading, drawing upon hermeneutics, critical theory, semiotics, affect theory, and cultural anthropology. The focus lies not only on the content analysis of myths but also on understanding why myth, as a mode of thinking and experience, remains extraordinarily effective in the modern world, despite the supposed dominance of rational knowledge. The article posits the theoretical assumption that geopolitical myth is not a remnant of archaism but an active element of political thought. It is through myth that political doctrines acquire emotional resonance, while rational arguments gain mobilizing power. Geopolitical images – such as “the frontier of civilization,” “hostile encirclement,” or “divine mission” – do not function as neutral terms but as elements of a lived cultural text. They do not merely describe reality; they create it within a particular symbolic logic. The article explores theoretical approaches to myth presented in the works of E. Cassirer, M. Eliade, R. Barthes, J. Ellul, K. Mannheim, C. Jung, S. Ahmed, B. Massumi, among others.

Special attention is given to the affective dimension of myth: the text investigates how myth activates not only thoughts but also emotions, how it becomes embedded in a readiness to act, even in the absence of clearly articulated reasons. In this way, the geopolitical myth emerges as an affective code that programs responses to threat, loss, victory, or historical injustice. In addition to theoretical discussion, the article presents examples of how geopolitical myths function within doctrinal, media, and everyday discourses. It analyzes, in particular, the transformation of the Heartland concept into a sacred metaphor of geostrategic centrality; the evolution of the American myth of “Manifest Destiny”; the rhetoric of the “Russian World” as an attempt to reconstitute imperial order through symbolic legitimation; and the Ukrainian narrative of being the “frontier of Europe,” which serves as a tool of self-identification and political mobilization. These examples demonstrate that contemporary geopolitics cannot be understood without analyzing its mythological dimension. Above all, the article emphasizes the productive potential of myth – its ability to structure experience, mobilize communities, shape visions of the future, and ultimately transform politics from a rational activity into a symbolic act involving not only governments but also the emotions of millions.

Key words: Philosophy of geopolitics, anthropology, myth, geopolitics, affect, identity, ideology, semiotics, narrative, symbolic form, critical discourse, methodology.

Дата першого надходження рукопису до видання: 26.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 27.10.2025

Дата публікації: 23.12.2025